

[Rosning]

men når man lytter til debatten, er det, som om man glemmer, at den er udgangspunktet; det er den i hvert fald for det, jeg vil sige i dag.

Jeg vil godt dykke ned i en meget lille del af Brundtland-rapporten, den, der omhandler de såkaldt sårbare grupper. Det er kun et par sider af hele rapporten, men jeg mener, at det også er vigtigt i denne forbindelse at drage de ting frem, fordi de naturligvis på mange måder relaterer til situationen i Grønland og i det arktiske område som sådan, som på sin vis også er af stor interesse globalt.

Det er i høj grad et spørgsmål om miljøstrategi og om den måde, vi tilrettelægger vores fremtidige miljøstrategi på over hele verden, globalt. Vi har i hvert fald for det arktiske områdes vedkommende – og her vil jeg henvise til den bevilling, der blev givet over finansloven her umiddelbart før jul, så medlemmerne på den måde måske også kan få lidt mere at vide om, hvad de gav penge til – i første omgang iværksat en arktisk miljøstrategi, som vi mener er et forbillende for et område som det nordiske, måske i Nordisk Råd-regi. Denne miljøstrategi er baseret på noget, der hedder verdensmiljøstrategien, som er baseret på en international organisation, der også er omtalt i Brundtland-rapporten, Den Internationale Union for Natur- og Ressourcebevarelse, og den er lavet på grundlag af FN og FN's miljøprogram.

Det er et miljøprogram, som for første gang går ud over nationale grænser. Verdensmiljøstrategien, som er anerkendt af FN, er taget op og ratificeret i flere lande. Der er forskellige nationale strategier, der er gået i gang forskellige steder i verden, men det ville måske være en tanke værd her i Danmark og måske også i Skandinavien som sådan at se nærmere på denne strategi og prøve at lave en mere langsigtet strategi, som er baseret på en balance mellem miljø og udvikling.

Det er i høj grad også nødvendigt i denne forbindelse at tænke på Nordatlanten ud over det fastlandsområde, der hedder Skandinavien, og prøve at iværksætte nogle tiltag til sikring af en fremtidig miljøstrategi, således at vore efterkommere, på anbefaling af Brundtland-rapporten bl.a., kan leve på den jord og i det hav, som vi selv sætter så stor pris på.

På dette område vil jeg godt nævne, at vi i Grønland på vores egen foranledning, men i samarbejde med Danmark har indgået en hav-

miljøsikringsaftale med Canada; det vil sige, at vi selv føler, at der er behov for at sikre miljøet, også i det meget sårbare område, som vi lever i, for fremtiden.

Jeg kan nævne en anden ting, som også omtales i rapporten, måske specielt i forbindelse med de sårbare grupper, som Brundtland-rapporten taler om. Det drejer sig om de såkaldte urbefolkninger, de oprindelige folkeslag, hvortil vi i Grønland mener at høre. Her kan man tale om Hvalfangstkommissionen og den rolle, som sårbare grupper – hvis vi må kalde os sådan i den forbindelse – spiller, og jeg mener, at der i høj grad er behov for, at vi får en mere aktiv og direkte rolle gennem Folketinget og gennem Miljøudvalget med hensyn til den holdning, der skal udtrykkes internationalt til disse spørgsmål.

Jeg vil godt citere et par linier fra det afsnit, som omhandler de såkaldt sårbare menneskegrupper; det er i høj grad et spørgsmål, som er af stor interesse og stor betydning for os i Grønland, nemlig retten til landet. I Brundtland-rapporten står der:

»Udgangspunktet for en retfærdig og human politik i forhold til sådanne grupper« – altså de såkaldt sårbare grupper – »er at anerkende og beskytte deres traditionelle rettigheder til jord og til andre ressourcer, som opretholder deres levevis – rettigheder, de måske definerer på en måde, som ikke passer ind i det normale juridiske system.«

Det er i høj grad det dilemma, vi mange gange er i, når vi diskuterer rettigheder, for når man bruger ordet »rettigheder« i europæisk forstand, også her i Folketinget og i Danmark i øvrigt, er det i en anden betydning, end vi bruger det. Men jeg mener, at Brundtland-kommissionens rapport meget tydeligt giver udtryk for, at oprindelige folkeslag har disse grundlæggende rettigheder, og det leder mig hen til at opfordre Folketinget og regeringen til at deltage aktivt i det arbejde, der finder sted internationalt gennem FN med henblik på at få udformet en deklaration om rettigheder for oprindelige folkeslag, et arbejde, der har stået på i flere år nu, men som Danmark ikke har været tilknyttet hidtil. Jeg mener, at med den erfaring, Danmark har fået gennem rigsfællesskabet med Grønland og gennem den hjemmestyreordning, der er gældende for Grønland, kan Danmark i høj grad give et bidrag til en inter-